

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ

У оцењивању ученика полази се од :

1. општих критеријума оцењивања,
2. критеријума за **УСМЕНО** одговарање,
3. критеријума за **ПИСМЕНО** оцењивање.

1. ОПШТИ КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

Оцену одличан (5) добија ученик:

1) који је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања, умења и вештине, а према програму предмета;

2) чија су знања, умења и вештине на нивоу разумевања и самосталне примене у сродним и новим околностима, односно који:

- уочава битно,
- лако одваја појединачно, опште и посебно ради уопштавања,
- логички повезује чињенице и појмове,
- самостално закључује на основу датих података,
- критички расуђује,
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења,
- поседује богат речник и лако се садржајно усмено и писмено изражава,
- лако и брзо примењује стечена знања,
- испољава креативну активност на већини часова тог предмета,
- показује интересовања и самоиницијативност за проширивање стечених знања и додатно самообразовање ;

3) који је овладао предвиђеним психомоторним умењима и вештинама у руковању средствима и техникама рада на нивоу самосталне и стваралачке примене у различитим околностима.

Оцену врло добар (4) добија ученик:

1) који је у целини усвојио основна знања, умења и вештине и усвојио више од половине проширених, односно продубљених знања, умења и вештина, а према програму предмета;

2) чија су знања, умења и вештине на нивоу самосталне репродукције, разумевања и примене, односно који:

- уочава битно,
- лако разуме, закључује и репродукује чињенице, дате дефиниције и законитости,
- критички анализира постојеће чињенице и формулише правила,

- лако се усмено и писмено изражава,
- испољава активност на већини часова у идејама, решењима на нов начин,
- самостално и уз помоћ наставника практично примењује знања, умења и вештине у истим и сличним ситуацијама,
- испољава интересовања и упорност у савлађивању предвиђених садржаја програма ;

3) који је овладао предвиђеним психомоторним умењима и вештинама у руковању средствима и техникама рада на нивоу самосталне примене.

Оцену добар (3) добија ученик:

1) који је у целини усвојио основна знања, умења и вештине и половину проширених знања, умења и вештина, а према програму предмета;

2) чија су знања, умења и вештине на нивоу самосталне репродукције и разумевања уз помоћ наставника, односно на нивоу могућности ученика :

- да схвати значење научених садржаја, објашњења и да их повезује,
- уочава битно, а у ситуацијама анализа, апстраховања и закључивања захтева посебно залагање наставника и додатну помоћ,
- има тешкоћа у брзом и течном усменом и писменом изражавању ;

3) који је овладао предвиђеним психомоторним умењима и вештинама у руковању средствима и техникама рада на нивоу примене.

Оцену довољан (2) добија ученик:

1) који је усвојио основна знања, умења и вештине, а према програму предмета;

2) чија су знања, умења и вештине на нивоу репродукције уз наставникову помоћ, односно који:

- испољава тешкоће у анализи чињеница, података, њиховом уопштавњу и закључивању,
- има склоност ка пасивном запамћивању и механичком репродуковању,
- има тешкоћа у усменом и писменом изражавању,
- испољава несналажење у новим ситуацијама;

3) који је овладао предвиђеним психомоторним вештинама и умењима у руковању средствима и техникама рада уз помоћ наставника.

Оцену недовољан (1) добија ученик :

1) који није усвојио основна знања, умења и вештине из програма предмета.

2. УСМЕНО ОДГОВАРАЊЕ

Усмено испитивање одвија се кроз разговор, путем кратких питања и одговора. То је облик проверавања знања при ком ученици користе географску карту. На основу њега стиче се темељан увид у:

- разумевање усвојеног знања и закључивање (никако само репродукција уџбеничког текста),
- способност брзог оријентисања,
- сналажење и уочавање међусобне повезаности географских елемената и фактора,
- комуникативност ученика.

ПРИМЕРИ ВРЕДНОВАЊА ОДГОВОРА КОД УСМЕНОГ ОЦЕЊИВАЊА

Питање	Оцена 2	Оцена 3	Оцена 4	Оцена 5
Разуђеност обала Јужне Европе	Ученик зна и дефинише шта је разуђеност обала (острва, полуострва, мореузи, заливи)	Ученик показује на карти и именује примере облика разуђености	Ученик разврстава облике разуђености по припадности држава	Ученик разуме и објашњава утицај разуђености обала на саобраћај и туризам
Картографска мрежа	Ученик дефинише шта чини картографску мрежу	Ученик показује на карти паралеле и меридијане (разликује их и објашњава разлику)	Ученик одређује географску ширину и дужину неке тачке на карти	Ученик на основу задатих координата проналази место на карти
Природни прираштај	Ученик дефинише појам „природни прираштај“	Ученик исписује формулу - израчунава природни прираштај	Ученик наводи примере врсте природног прираштаја у зависности од вредности наталитета и морталитета	Ученик објашњава мере популационе политике које држава преузима да би се регулисао природни прираштај
Месец	Ученик дефинише шта је Месец	Ученик наводи Месечеве фазе	Ученик повезује знање о трајању Месечевих фаза и кретању Месеца око Земље	Ученик уме да повеже Месечеву фазу са положајем Месеца на путу око Земље (појмови помрачење Месеца и Сунца)
Реке Србије	Ученик зна шта је река и морски слив	Ученик наводи морске сливове у које одлазе реке Србије	Ученик разврстава и показује реке одређених морских сливова	Ученик објашњава разлику територијалне поделе између сливова, тј. зашто највише река Србије одлази у најудаљеније море (утицај рељефа на величину слива)

Бодовање проналажења термина на географској карти

- ✓ 9 и 10 термина = 5
- ✓ 8 термина = 4
- ✓ 7 термина = 3
- ✓ 6 термина = 2
- ✓ 5 и мање = 1

3. ПИСМЕНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

Бодовање теста

- Оцена 5 = 85% - 100%
- Оцена 4 = 70% - 84%
- Оцена 3 = 54% - 69%
- Оцена 2 = 38% - 53%
- Оцена 1 = испод 38 %

СВЕОБУХВАТНОСТ У ОЦЕЊИВАЊУ

Принцип свеобухватности у оцењивању означава вредновање свих видова рада и оценом су обухваћене следеће компоненте:

- Познавање и разумевање географских појмова и процеса,
- примена знања у пракси,
- заинтересованост и залагање ученика у свим видовима рада (мотивација),
- радне навике и континуитет у раду,
- индивидуалне способности ученика и активност у односу на њихове могућности.

Осим наставника, у процес оцењивања учествују сами ученици (који се испитују) и други ученици, у виду самооцењивања или међусобног оцењивања.

Наставник географије,

Љиља Ратковић